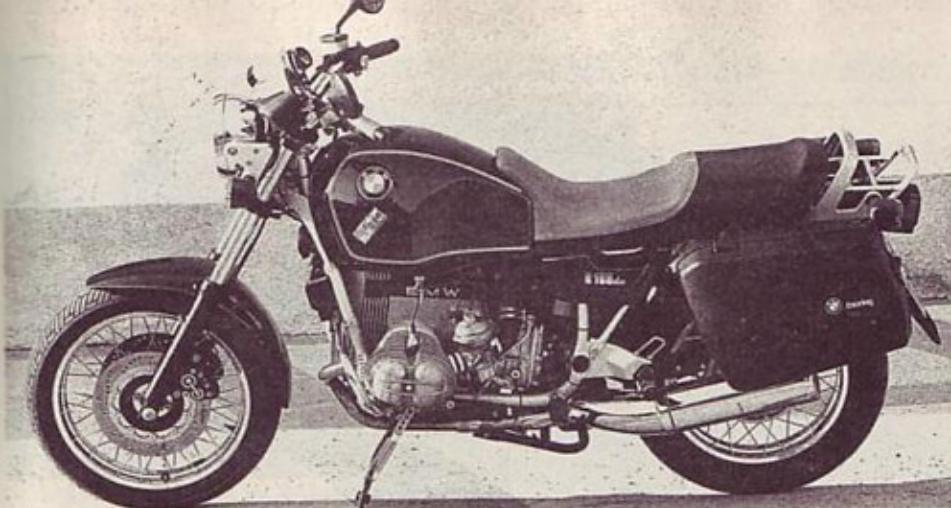

Test:

BMW R 100 R

Okroglo leto dni je okoli, odkar je BMW na salonu motociklov v Milenu predstavil najnovejši motocikel iz generacije bokserskih motorjev. Nič tako pretresljivega, kajti nova konstrukcija bokserskega motorja je še vedno odmaknjena v prihodnost. R 100 R pa hoče zreti v preteklost. Toda, to je le prvi vtis, ki ga porajajo zaokrožene linije pokrovov motornih glav.

BMW R 100 R: klasične, toda všečne linije.

ROADSTER

Pred hišo, BMW v Münchnu je stal po vsem nov, svež registrator, prekrasno kovinsko zeleno obarvan R 100 R, s svetleče se kromanimi pokrovi motornih glav, z lepo stiliziranim izpisom »boxer« prek posode za gorivo, lep, da je bilo veselje.

No, malce prezgodaj sem se razveselil, kajti testni motocikel, ki sem ga kasneje odpeljal, je bil črn kot noč. Tudi odlikiti motornih delov so bili bolj surove aluminijske barve. Popolna klasika. Tisti zeleni motocikel je bil lepsi.

Ko sem nekaj sto kilometrov kasneje sedel v travi ob cesti in ravnal hrbot, kot primerek klasičnega motociklističnega oblikovanja je seveda R 100 R popolnoma brez zaščite voznika pred vetrom, me je prešimlo: kako je

lep. Pravi motocikel. Sploh ni tako staromoden, kot se zdi na prvi pogled. Daleč najatraktivnejši je prednji del motocikla, si upam reči. Zelo modno je prednje kolo, svetlo sijoč kolesni obroč z žičnimi naperami, obut v nizkopresečno Metzelerjevo gumo, s petim parom plavajočih Brembovih kolutov premera 285 mm. Sam kolesni obroč je genialno delo tehnikov, saj združuje klasično s sodobnostjo. Žične napere so namreč v kolesni obroč vpete na obodu in ne v sredini obroča! Ta preprosta, a učinkovita zamisel je omogočila uporabo gum brez zračnice. S stališča varnosti to seveda pomeni zelo veliko. Za povrh pa je gume brez zračnice mogoče preprosto krpati – kit orodja vsebuje tudi vse, kar je potrebno za krpanje gum.

Motocikel je uspešen cocktail

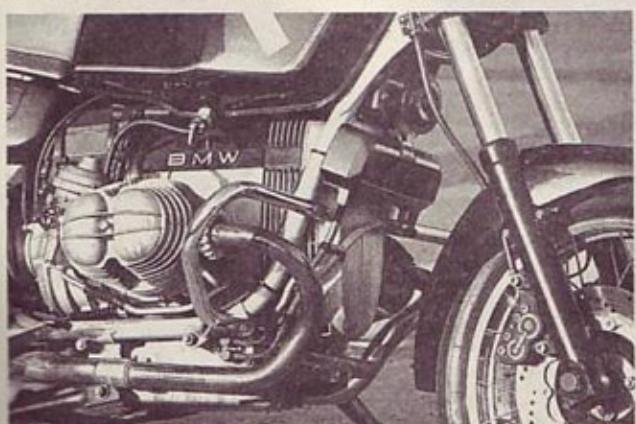
znanih detajlov, kar mu pa ne jemlje originalnosti. V preskrbi z nadomestnimi deli BMW deluje brezhibno, pa je takšno kolobarjenje v prid tako proizvajalcu kot kupcu. Motocikel je namreč klasična cestna izpeljanka iz teorenskega modela R 100 GS. Prešadili so legendarni bokserki motor, ki so mu pritaknili valjast dušilec hrupa izpušne cevi z modela K 100. Model CS je posodil nihajno roko paralever s kardonom in zadnjo bobnasto zavoro vred. Okrogel, svetleče se kroman prednji žaromet je vzet z modela K 75. S serije K so tudi tista nenavadna toda lepo delujoča in živo obarvana električna stikala (je smerni kazalci se ne ugašajo avtomatsko). Posoda za gorivo s prostornino 24 litrov je tudi z motocikla R 100 GS. Enako armaturna plošča z merilnikoma

hitrosti in vrtljajev ter serijo kontrolnih lučk. Serija K je odstopila tudi lepo oblikovan blatnik nad prednjim kolesom.

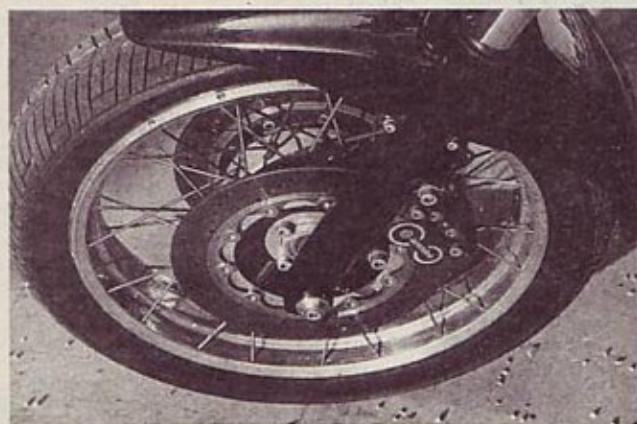
Da motor sega s koreninami v daljno 1923. leto, ne kaže. Dvovaljni bokser s prostornino 980 kubikov, z največjo močjo 60 KM pri 6500 vrtljajih v minuti in največjim navrom 76 Nm pri 3750 vrtljajih v minutu je unikaten primerek v motociklističnem svetu, obraz BMW.

Pridih klasike so mu še izrazite, skladno z modnimi tokovi, poudarili z okroglo oblikovanimi pokrovi motornih glav, ki so označevali motocikle že pred 40 leti, na legendarnem modelu R 68 in so se v uporabi obdržali do leta 1975 na seriji R/6. Čeprav BMW dokončuje povsem novo konstrukcijo bokserkega motorja, je mladostni starček še vedno cenjen in iskan agregat. V času motociklistične konfekcije in obdobju iskanja »pametnega« motocikla se BMW investiranje v tradicijo lepo obrestuje: leta 1990 so v proizvodnih obratih v Berlinu proizvodnjo povečali za 22,6 odstotka, leto kasneje pa so letno proizvodnjo 31.598 motociklov, povečali na 34.000 motociklov.

Od motociklističnega salonu IFAMA v Kolnju leta 1988. se BMW močno posveča tudi vprašanju ekologije. Pa čeprav so raziskave pokazale, da motocikli v prometu prispevajo manj kot dva odstotka k onesnaževanju okolja z izpušnimi plini. Motociklov pač ni veliko v primerjavi z drugimi vozili, pa tudi povprečna poraba goriva je občutno manjša. Kljub temu je raziskava v Nemčiji pokazala, da en motociklist od petih meni, da je katalizator ali alternativna rešitev za zmanjšanje škodljivih sestavin izpušnih plinov »posebej funkcionalna tehnična novost«. Tako so bokserki mo-

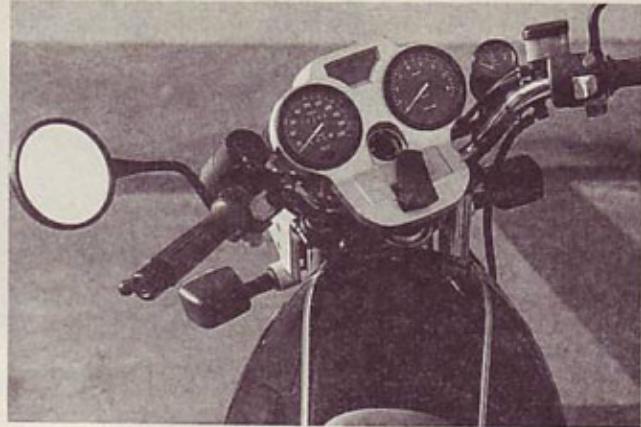
Bokser: tanka cev pod valjem motorja dojava sekundarni zrak. Zračno hlajenemu motorju je v pomoč hladilnik olja.

Vredno pozornosti: klasično kolo z žičnimi naperami, ki so vpete na obodo obroča, par plavajočih kolutov.

Vse na očeh: veliko kroma, lepo obdelani detajli, pregledni instrumenti. Na krmilo privjačena ura in voltmetro sodita k dodatni opremi.

torji od leta 1991 po želji kupca opremljeni s sistemom sekundarnega dovoda zraka SAS (secondary air system), ki ga BMW uspešno uporablja na ameriškem in švicarskem trgu za zadovoljitev lokalnih predpisov o dovoljeni vsebnosti škodljivih snovi v izpušnih plinih. Osnova sistema je zajem svežega zraka iz ohišja zračnega filtra, za kar je izkoristen efekt pulziranja tlaka plinov v izpušni cevi. Pulziranje aktivira dva membranska ventila v ohišju zračnega filtra. Ko sta odprta, zajemata svež zrak, ki se po jeklenih cevih širi do motornih glav, v katere vstopa takoj za izpušnim ventilom. Tu prihaja zaradi vročine izpušnih plinov do sekundarnega izgorevanja in s tem zmanjšanja vsebnosti HC za 30 odstotkov in CO za 40 odstotkov. V Nemčiji so skorajda vsi prodani bokserski motorji že opremljeni s sistemom SAS, ki ne vpliva na moč motorja, navor ali porabo goriva.

Roadster je vsekakor zanimiv

motocikel. Vrača modo sedemdesetih let, brez aerodinamičnih dodatkov lepo izpostavlja pogledu tehniko, detajle. Motocikel je kakovostno izdelan, od odlikov, racionalne gradnje, urejenosti, pa naprej do obdelave detajlov. Vse je na očeh. Pa tudi pri roki.

Posodo za gorivo in sedež je mogoče hitro in preprosto sneti. Ostane gol motocikel, pripravljen za servisne posege. Po drugi plati pa je v svojem razredu med lažjimi, saj z gorivom vred tehta ugodnih 218 kilogramov. Lahkost se izkaže na cesti, kjer k dobremu občutku prispeva kombinacija prednjega 18-colskega in zadnjega 17-colskega kolesa ter pokončni drži voznika prirjeno razmerje med udobno podloženim sedežem, stopalkami in krmilom. Krmilo je malce pretirano ukrivljeno nazaj, zato malce ozko, ne najbolj priročno za doseganje najvišje hitrosti v sklonjenem položaju, ki

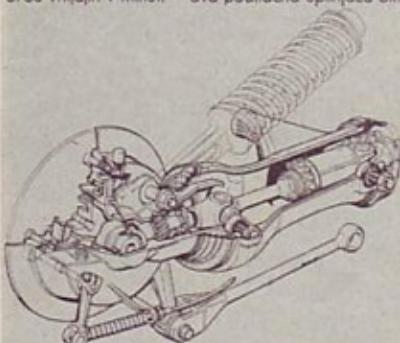
doseže 190 km na uro. To je seveda precej teoretična hitrost, kajti brez zaščite pred vetrom pišem je življenje nad 140 ali 150 km na uro – tripljenje. To je pač pomanjkljivost, ki spreminja klasično motociklistično modo.

S svojim prožnim agregatom, ki v peti prestavi vleče mimo že od 1000 vrtljajev naprej in ne trpi priganjanja v rdeče polje, je BMW R 100 R najprimernejši za umirjeno užitkarjenje v dvoje, za iskro jemanje ovinkov na alpskem asfaltu in seveda za mestno rabo. Tudi k temu motociklu je mogoče dokupiti par zadnjih prtljažnih kovčkov ter prostorno potovalko, ki jo namestimo nad posodo za gorivo, kar je uporabnostno močno v prid.

Motocikel klibuje temu, da puderja klasiko, streže z zelo dobrimi vozniimi lastnostmi, naravnostjo in lahketnostjo, ki jo ceni tudi na novo formirani motociklist. Prednje teleskopske vilice so novost v opremi BMW, saj imajo progresivno delujočo vzmet in

Tehnični podatki

Motor: dvovaljni – štiritaktni – bokserske zasnove – zračno hlajen – oljni hladilnik – ena odprtina gred v bloku motorja gnana z verigo – po dva ventila na valj – vrtina in gib 94 x 70,6 mm – prostornina 980 kubikov – kompresija 8,5:1 – največja moč 44 kW (60 KM) pri 6500 vrtljajih v minuti – največji navor 76 Nm pri 3750 vrtljajih v minuti – dva podplačna uplinjača bing

Najhujše vilice paralever so enake kot pri modelu R 100 GS.

40 – neaspiriran bencin – alternator 240 W – akumulator 12 V 25 A – brezkontaktni elektronski vzbog.

Prenos moči: zobiški primarni prenos – enoploščna suha sklopka – petstopenjski menjalnik, prestopna razmerja: I. 4,40; II. 2,86; III. 2,07; IV. 1,67; V. 1,50 – kardanski prenos na zadnje kolo z razmerjem 3,09.

Okvit: dvojna zaprta konstrukcija iz jeklenih cevi s privijenim zadnjim delom – predtek 101 mm – medosna razdalja 1513 mm.

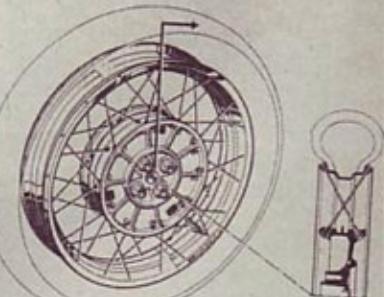
Vzmetenje: sprejaj oljno vzmetne teleskopske vilice znamke Showa s kraki premora 41 mm in hodom 135 mm, progresivno vzmet, dvostranski blažnik – zadaj BMW paralever z blažnikom showa in hodom 140 mm, šeststopenjsko nastavljiva vzmet in linearno nastavljiv povratek blažnika.

Kolesa in gume: aluminijasti kolesni obroči s kržnim žičnim napravami vpetimi v obod obroča – kolo sprejaj 2,50x18 MTH2 z gumo 110/80V18 – kolo zadaj 2,50x17 MTH2 z gumo 140/80V17 – gume nitkopresne, brez zračnice.

Zavore: sprejaj 2x plavajoči zavorni kolut premora 285 mm z štiribatno zavorno čeljustjo – zadaj bobnasta zavora premora 200 mm.

Mere in teža: dolžina 2210 mm – širina 1000 mm – širina krmila 720 mm – višina sedeža od tal 800 mm – teža s polno posodo za gorivo 218 kg – prostornina posode za gorivo 24 litrov, od tega 4,7 litra rezerve-Z.

mogljivosti (tovarna): največja hitrost 180 km na uro – pospešek od 0 – 100 km na uro: 4,8 sek – pospešek od 0 – 1000 m: 26,5 sek – poraba goriva pri 90/120 km/h: 4,9/6,1 litra na 100 prevaženih km.

Kolesni obroč s kržnimi žičnimi napravami omogoča uporabo varnejših gum brez zračnic.

Cena: 11.445 DEM + 44 odstotkov tolar-skih dajatev

Zastopnik: Tehnounion, 61000 Ljubljana, Vošnjakova 5.

dvostransko blaženje. So japonski izdelek znamke Showa. Isto znamko nosi tudi zadnji plinski blažilnik, ki ima šeststopenjsko nastavljivo vzmet in linearno nastavljiv razteg. Vzmetenje je dober kompromis med udobjem in športnostjo. R 100 R je vzorno stabilen in mirem klasičen motocikel. Povsem na ravni motocikla in zahtev je tudi zavorni komplet, saj prednji par kolutov s štiribatnima zavornima čeljustima učinkovito zavira in daje roki dober občutek. Bobnasta zavora na zadnjem kolesu je prav tako kos zahtevam.

Motocikel omogoča tudi v dvoje živahno hitro brzjenje, kar pa se na koncu kaže tudi v različno visoki porabi goriva. Na odprtih cesti se motor zadovoljil s 6 litri

na 100 prevoženih kilometrov. Toda z grobo roko na ročici plina, s priganjanjem »do konca«, poraba poskoči na dobrih 12 litrov na 100 kilometrov. Elektronski vbrizg goriva in aerodinamična zaščita bi bili porabi goriva močno v prid. Toda tu se že začne druga zgodba, v katero tale roadster ne sodi.

Da ne pozabim!
Tisti lepo svetlikajoči se zeleni motocikel iz uvoda se spogleduje s seznamom dodatne opreme. Od letos naprej ima namreč BMW pripravljen komplet bogato kromanih dodatkov. Da je motocikel še lepši. In originalnejši.

Tekst in foto: Mitja Gustinčič

Preizkusili smo prtljažni kovček

TOPCASE

Ena večjih pomanjkljivosti motocikla je seveda problem s prtljago. Saj ne, da bi človek s seboj tovoril vsak dan kopico reči, ki jih ni kam zložiti. Toda že samo kompleta za dež na večini motociklov ni mogoče varno shraniti, kajti tisti predalček za sedežem ali pod njim, sprejme le ne pretirano polno denarnico, pa morda še zavitek robčkov. Še večja zoprnija je s čelado. Sprehajati se s čelado v roki ni veliko veselje. Puščati jo kar tako na motociklu tudi ne kaže. Tisti pa, ki jo priklenete z verigo ob zamaščeno kolo – je pacek.

Kovček, ki ga z nekaj malega ročne spretnosti privajači na prtljažnik za sedežem, po tuje imenovan »topcase«, je uporabna zadeva v običajno klub visokih cene priporočljiv nakup, ki se poplača s priročnostjo in lagodnejšim življenjem. Na testni moped smo si privajačili topcase, ki je domač izdelek iz proizvodnje Mirk iz Galjevice pri Ljubljani.

Kovček je videti v večini prodajal z deli za avtomobile in motocikle, pač tam kjer imajo prodajalci posuh za želje kupcev. Cenovno in po kakovosti sodi topcase v ekonomični razred. To pomeni, da cena sega od okoli 3300 do 4000 tolarjev, pač odvisno od

višine marže, ki jo trgovci priračunajo k proizvodni ceni.

Kovček s prostornino 26 litrov (sprejme integralno čelado) je dokaj lično oblikovan, s preprostimi detajli vakumirani iz plastike, neobčutljive za vremenske vplive in UV žarke. Najpogosteje uporabljana je črna obarvana plastika, površinsko hrapava kot usnje. Manj pogost pa so kovčki iz svetlečih se bele plastike.

Kovček pred mokrotino in prahom dovolj dobro tesni, čeprav se spodnja polovica in pokrov stikata le na preklop, brez tesnila. Ključavnica zaklepka dovolj zanesljivo. Sprva v rabi moti, da je odprt pokrov močno majav, kar gre pripisati elastičnosti plastike. Zaprt kovček pridobi točnost, nanj se je med vožnjo mogoče prijetno opreti s hrbotom, prenese tudi večje grobosti.

Razmerje med ceno in kakovostjo je kovčku v prid. Načrtovan je bil kot dodatna oprema za mopede in lažje terenske in cestne motocikle, ki so opremljeni s primernim prtljažnikom za sedežem. Pribor za montažo je priložen kovčku. Več iznajdijivosti pa je treba pokazati, če motocikel ni serijsko opremljen s prtljažnikom.

Mitja Gustinčič
Foto: Srdan Živulović

FAX

(061) 319-873

Arai je predstavil nov sistem prezačevanja notranjosti čelade, ki so ga v minuli sezoni dobra preskusili dirkači na svetovnem prvenstvu (Cadalaria, Schwantz, Doohan). Sistem »Diffuser« temelji na plastičnem krilu, oblikovanem kot podvev in pričvrščenem na temenskem delu školjke čelade (model giga ali signet). Školjka je pod krilom devetkrat navrtana. Začni tok pod krilom sesa topel zrak iz notranjosti čelade.

Dainese in zastopnik Yamahe Delta Team sta se dogovorila o ekskluzivnem zastopništvu za Slovenijo in Hrvaško. Tako bodo končno domaćim motociklistom na voljo zaščitna oblačila priznanega izdelovalca. Cene še niso dogovorjene, bodo pa ugodne.

Delta Team Krško, zastopnik Yamahe, je v minuli sezoni priskrbil domaćim dirkačem okroglo 50 motociklov za motokros. Ugodnosti napovedujejo tudi za leto '93, saj so novi motocikli že na poti.

GTS 1000, revolucionarno športno – gran turismo yamaho bodo motociklistični novinarji dobili v roke v prvi tretjini novembra v Maroku. Tehniki iz Yamaha Europe, ki so motocikel že vozili, trdijo, da je privajanje na nov sistem prednjega vodenja in vzmetenja zeno nihajo roko kratkotrajno. Motocikel dobro sedi in klub noviteti ne zahteva posebnega vzdrževanja. Intervalli so enaki kot pri modelu FZR 1000.

Jeklotehna Maribor, zastopnik Kawasaki, nas je popeljala v ZDA, kjer smo preskusili nov Kawasaki ZZR 1100. Že prejšnji model je veljal za najhitrejši serijski motocikel z veliko športnega udobja. Novinec ponuja še več motociklističnega veselja.

Mel Racing Shop Novo mesto pričakuje potrditev dogovora o ekskluzivnem zastopstvu za tekmovalne motocikle Honda-HRC. Podrobnejše informacije pričakujemo v kratkem.

EXIN d.o.o.

68340 Črnomelj, Sadež 24.

AXIOSPORT

tel/fax: 068/51-231

HONDA
MOTOCROSS

1993

CR 80
CR 125
CR 250